

На основу члана 338. став 2. Закона о енергетици ("Службени гласник РС", број 145/14) и члана 42. став 1. Закона о Влади ("Службени гласник РС", бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС, 72/12, 7/14 - УС и 44/14),

Влада доноси

УРЕДБУ О МОНИТОРИНГУ КВАЛИТЕТА ДЕРИВАТА НАФТЕ И БИОГОРИВА

(„Службени гласник РС“, бр. 97/15 , 5/17 , 8/17 - исправка, 119/17 , 102/18)

Члан 1.

Овом уредбом ближе се утврђују услови, начин и поступак мониторинга квалитета деривата нафте и биогорива.

Члан 2.

Ова уредба се односи на деривате нафте и биогорива који се стављају у промет односно испоручују на тржиште Републике Србије или који се користе за сопствене потребе на територији Републике Србије.

Ова уредба не односи се на деривате нафте који се купују за образовање обавезних и робних резерви.

Члан 3.

Поједини изрази који се употребљавају у овој уредби имају следеће значење:

- 1) мониторинг квалитета деривата нафте и биогорива (у даљем тексту: мониторинг квалитета) је скуп активности које се односе на континуирано оцењивање квалитета деривата нафте и биогорива унутар целог дистрибутивног ланца, путем узимања и испитивања утврђеног броја узорака, статистичке обраде резултата испитивања и извештавања о спроведеном мониторингу;
- 2) годишњи програм мониторинга је програм који се доноси за текућу календарску годину и којим се утврђује: предмет и место спровођења мониторинга, број узорака који се испитује, параметри квалитета који се испитују, планирање узимања узорака, начин узимања и обележавања узорака, начин руковања узорцима, начин извештавања о спроведеном мониторингу, период спровођења мониторинга и други елементи важни за мониторинг квалитета деривата нафте и биогорива;
- 3) утврђено одступање параметара квалитета у смислу ове уредбе је одступање најмање једног параметра квалитета деривата нафте и биогорива од граничних вредности параметара квалитета из члана 15. став 4. ове уредбе, утврђено у складу са чланом 15. ст. 2. и 3. ове уредбе;
- 4) сопствене потребе за дериватима нафте су потребе или активности које у било ком кораку њихове реализације нису намењене продаји деривата нафте или вршењу услуга трећим лицима, већ за сопствену потрошњу.

Члан 4.

Деривати нафте и биогорива који се стављају у промет односно испоручују на тржиште, морају бити предмет мониторинга квалитета, у складу са законом, овом

уредбом и Правилником о садржини и начину спровођења годишњег програма мониторинга квалитета деривата нафте и биогорива (у даљем тексту: Годишњи програм мониторинга).

Деривати нафте и биогорива из става 1. овог члана морају испуњавати услове утврђене прописима којима се уређује квалитет деривата нафте и биогорива, без одступања параметара квалитета у смислу члана 3. тачка 3) ове уредбе.

Члан 5.

Министар надлежан за послове енергетике доноси Годишњи програм мониторинга најкасније до 31. марта текуће године.

У периоду од 1. јануара текуће године до доношења Годишњег програма мониторинга из става 1. овог члана примењује се Годишњи програм мониторинга који је донет за претходну календарску годину.

Члан 6.

Мониторинг квалитета може да спроводи домаће или страно правно лице под условом да:

- 1) је регистровано код надлежног органа;
- 2) му није правоснажном судском одлуком изречена казна за привредни преступ или прекршај и заштитна мера - забрана правном лицу да се бави одређеном привредном делатношћу или заштитна мера - забрана правном лицу да врши одређене делатности, у складу са законом којим се уређују привредни преступи и законом којим се уређују прекршаји за делатност која је предмет јавног тендера, а која је на снази у време објављивања јавног позива;
- 3) је измирило доспеле порезе и доприносе и друге јавне дажбине;
- 4) располаже неопходним финансијским капацитетом;
- 5) располаже неопходним техничким капацитетом који подразумева поседовање одговарајућих сертификата;
- 6) има закључен уговор о пословно-техничкој сарадњи са најмање једном лабораторијом акредитованом у складу са стандардом SRPS ISO/IEC 17025 и/или у свом саставу има лабораторију акредитовану у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025;
- 7) поседује одговарајући информациони систем за праћење и размену података;
- 8) располаже неопходним кадровским капацитетом.

Члан 7.

Избор лица из члана 6. ове уредбе врши се у поступку јавног тендера.

Поступак јавног тендера покреће се одлуком о расписивању јавног тендера коју доноси министарство надлежно за послове енергетике.

Поступак јавног тендера спроводи тендерска комисија, коју образује министар надлежан за послове енергетике, а коју чине представници министарства надлежног за послове енергетике, министарства надлежног за послове трговине и министарства надлежног за послове финансија.

Поступак јавног тендера обухвата израду тендерске документације, израду и објављивање јавног позива за подношење понуда за спровођење мониторинга квалитета, подношење и пријем понуда и отварање и оцену понуда.

Стручне послове у вези са припремом и спровођењем јавног тендера обавља министарство надлежно за послове енергетике.

Одлуку о избору лица које спроводи мониторинг квалитета, на предлог комисије из става 3. овог члана, доноси министарство надлежно за послове енергетике.

Рок за спровођење мониторинга квалитета је пет година са могућношћу продужења, али не дуже од 20 година.

Члан 8.

Тендерска документација из члана 7. став 4. ове уредбе садржи:

- 1) јавни позив;
- 2) рок у коме се спроводи мониторинг квалитета;
- 3) одговарајуће податке о стању на домаћем тржишту деривата нафте;
- 4) одговарајуће податке о предмету мониторинга квалитета, броју узорака који се анализира у току године, параметре који се испитују за потребе мониторинга квалитета и друге елементе важне за систем мониторинга квалитета;
- 5) образац понуде;
- 6) образац структуре цене спровођења мониторинга квалитета која је изражена у динарима и еврима;
- 7) елементе за вредновање понуде;
- 8) податке о средству финансијског обезбеђења којим учесник на јавном тендеру обезбеђује испуњење својих обавеза у поступку јавног тендера и којим гарантује испуњење својих обавеза из ове уредбе;
- 9) услове за учешће на јавном тендеру, као и доказе о испуњености услова који се подносе уз пријаву за учешће на јавном тендеру у складу са овом уредбом;
- 10) образац изјаве да учесник на јавном тендеру прихвата услове из јавног позива и тендерске документације.

Члан 9.

Јавни позив за учешће на јавном тендеру објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије", најмање у једном дневном листу и у једном међународном гласилу.

О објављивању јавног позива из става 1. овог члана стара се министарство надлежно за послове енергетике.

Члан 10.

Лице које је изабрано да спроводи мониторинг квалитета дужно је да:

- 1) најкасније 90 дана од дана избора на јавном тендеру започне са спровођењем мониторинга квалитета;
- 2) најкасније у року од 60 дана од дана избора на јавном тендеру оснује привредно друштво за обављање послова мониторинга квалитета, у складу са прописима Републике Србије, уколико је изабрано лице страном правно лице.

Члан 11.

Лице које спроводи мониторинг квалитета мора бити акредитовано према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17020 типа А, за узимање узорака према захтевима стандарда SRPS EN 14275, SRPS EN ISO 3170, SRPS EN ISO 3171 и SRPS EN ISO 4257.

Лице које спроводи мониторинг квалитета у свом саставу мора имати лабораторију акредитовану у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025 и/или имати закључен уговор о пословно-техничкој сарадњи са најмање једном лабораторијом акредитованом у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025. Обим акредитације лабораторије одговара захтевима прописа којима се дефинишу технички и други захтеви за деривате нафте и биогорива.

Члан 12.

Узимање узорака деривата нафте из пумпних аутомата на станицама за снабдевање превозних средстава за потребе мониторинга квалитета, врши се у складу са захтевима стандарда SRPS EN 14275 и SRPS EN ISO 4257.

Узимање узорака деривата нафте и биогорива у објектима за производњу деривата нафте, производњу биогорива, објектима за трговину нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом, објектима за складиштење нафте, деривата нафте и биогорива, укључујући и складиштење за сопствене потребе и средствима за транспорт нафте, деривата нафте и биогорива, за потребе мониторинга квалитета, врши се у складу са захтевима стандарда SRPS EN ISO 3170, SRPS EN ISO 3171 и SRPS EN ISO 4257.

Члан 13.

Енергетски субјекти који имају лиценцу за обављање енергетске делатности производње деривата нафте и/или енергетске делатности трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом када врше увоз (у даљем тексту: енергетски субјекти) дужни су да сnose трошкове спровођења мониторинга квалитета по цени коју објављује лице које спроводи мониторинг квалитета у "Службеном гласнику Републике Србије".

Промена цене спровођења мониторинга квалитета врши се када се промени средњи курс за евро Народне банке Србије за $\pm 3\%$ у односу на цену изражену у еврима из члана 8. тачка б) ове уредбе, ако је од последње промене цене прошло више од 30 дана.

Изузетно од става 2. овог члана, промена цене спровођења мониторинга квалитета може се извршити на предлог радног тела образованог у складу са прописом којим се уређује обележавање (маркирање) деривата нафте.

О промени цене из ст. 2. и 3. овог члана лице које спроводи мониторинг квалитета дужно је да обавести министарство надлежно за послове енергетике.

Министарство надлежно за послове енергетике може захтевати измену цене спровођења мониторинга ако није утврђена у складу са овом уредбом.

Мониторинг квалитета може се спроводити само по ценама из става 1. овог члана.

Члан 14.

Енергетски субјекти уплату из члана 13. став 1. ове уредбе врше лицу које спроводи мониторинг квалитета деривата нафте истовремено са плаћањем услуге маркирања деривата нафте које се врши у складу са прописом којим се уређују услови, начин и

поступак обележавања (маркирања) деривата нафте, и то по јединици маркираног безоловног моторног бензина, гасног уља EVRO DIZEL и дизел горива GASNO ULJE 0,1.

Члан 14а

Енергетски субјект који отпочиње обављање енергетске делатности трговине моторним и другим горивима на станицама за снабдевање превозних средстава дужан је да податке у вези са енергетским објектима који се користе за обављање енергетске делатности достави министарству надлежном за послове трговине на Обрасцу О-1 - Пријава трговине моторним и другим горивима на станицама за снабдевање превозних средстава, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део, у року од седам дана од почетка обављања енергетске делатности.

Енергетски субјект који обавља енергетску делатност трговине моторним и другим горивима на станицама за снабдевање превозних средстава дужан је, у случају промена у вези са енергетским објектима који се користе за обављање енергетске делатности, да достави нове податке министарству надлежном за послове трговине у року од 15 дана од дана наступања промене, на обрасцу из става 1. овог члана.

Члан 15.

Узорке деривата нафте и биогорива испитује лабораторија из члана 11. став 2. ове уредбе, у складу са параметрима квалитета утврђеним Годишњим програмом мониторинга и на основу извршеног испитивања издаје извештај о испитивању у року од највише четири радна дана од датума узимања узорка.

Тело акредитовано у складу са чланом 11. став 1. ове уредбе, издаје извештај о контролисању на основу извештаја из става 1. овог члана којим се утврђује да ли постоји одступање параметара квалитета узорака деривата нафте и биогорива.

Тело из става 2. овог члана приликом утврђивања одступања параметара квалитета узорака деривата нафте и биогорива мора користити поступке описане у SRPS EN ISO 4259, осим у случају спровођења мониторинга квалитета код енергетских субјеката лиценцираних за обављање енергетских делатности производње деривата нафте и трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом.

Граничне вредности параметара квалитета из става 1. овог члана и методе испитивања, утврђене су прописима којима се уређују технички и други захтеви за течна горива нафтног порекла, течни нафтни гас и биогорива.

Лице које спроводи мониторинг квалитета, дужно је да у року од највише 24 сата од сазнања о уоченом одступању параметара квалитета од граничних вредности из става 4. овог члана, о томе обавести министарство надлежно за послове енергетике и министарство надлежно за послове трговине.

Уз обавештење из става 5. овог члана доставља се и извештај о испитивању параметара квалитета деривата нафте и биогорива, који је издала лабораторија из члана 11. став 2. ове уредбе.

Члан 16.

Лице које спроводи мониторинг квалитета доставља сумарни извештај о спроведеном мониторингу квалитета деривата нафте и биогорива министарству надлежном за послове енергетике до 31. марта текуће године за претходну календарску годину на начин и у форми дефинисаној у Годишњем програму мониторинга.

Лице које спроводи мониторинг квалитета дужно је да поред извештаја из става 1. овог члана министарству надлежном за послове енергетике доставља месечни извештај о спроведеном мониторингу квалитета и то: до 10. у месецу за претходни месец, као и друге извештаје на захтев министарства надлежног за послове енергетике.

Месечни извештај о спроведеном мониторингу квалитета из става 2. овог члана нарочито садржи податке о броју испитаних узорака, месту спровођења мониторинга квалитета, броју утврђених одступања параметара квалитета и друге елементе важне за мониторинг квалитета деривата нафте и биогорива.

Члан 17.

Министарство надлежно за послове енергетике израђује завршни годишњи извештај о спроведеном мониторингу квалитета на основу извештаја из члана 16. ове уредбе.

Извештај из става 1. овог члана доставља се међународним организацијама у складу са међународним обавезама које је преузела Република Србија до 30. јуна текуће године за претходну календарску годину.

Члан 18.

Надзор над спровођењем ове уредбе врше министарство надлежно за послове енергетике и министарство надлежно за послове трговине.

Инспекцијски надзор над спровођењем ове уредбе врши министарство надлежно за послове трговине преко тржишних инспектора у складу са законом којим се уређује област енергетике и у складу са законом којим се уређује трговина.

Тржишни инспектор има право и дужност да:

- 1) узима узорак на основу одабира локација са списка локацији са којих се узимају узорци за потребе мониторинга квалитета, у складу са Годишњим програмом мониторинга;
- 2) обележава узорке деривата нафте у складу са Годишњим програмом мониторинга и на начин да се обезбеди заштита података о пореклу деривата нафте и биогорива.

Члан 19.

Тржишни инспектор је овлашћен да у вршењу надзора:

- 1) решењем привремено забрани стављање у промет на тржиште Републике Србије деривата нафте и биогорива за које је утврђено одступање параметара квалитета, као и да спроведе додатне мере и осигура да се ограничење или забрана поштује пломбирањем резервоара и точионих апарата који су повезани са резервоаром;
- 2) решењем одреди повлачење или опозивање деривата нафте и биогорива за које је утврђено одступање параметара квалитета;
- 3) на писани захтев енергетског субјекта закључком одреди поступање са дериватом нафте и биогоривом за које је утврђено одступање параметара квалитета уз поштовање начела сразмерности;
- 4) на писани захтев енергетског субјекта, који је поднет у року од највише 15 дана од дана пријема обавештења тржишне инспекције о утврђеном одступању параметара квалитета, одреди испитивање арбитражног узорка који се налази код тржишног инспектора;

5) решењем привремено забрани обављање енергетске делатности на енергетском објекту, у случају да нису достављени подаци на обрасцу из члана 14а ове уредбе.

Члан 20.

Испитивање арбитражног узорка из члана 19. тачка 4) ове уредбе спроводи лабораторија акредитована у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025, која није учествовала у поступку издавања Декларације односно Потврде о усаглашености, нити у утврђивању одступања параметара квалитета у складу са чланом 15. ове уредбе и чији обим акредитације одговара захтевима прописа којима се дефинишу технички и други захтеви за деривате нафте и биогорива.

Приликом тумачења резултата испитивања арбитражног узорка, морају се узети у обзир поступци описани у SRPS EN ISO 4259, осим за узорке енергетских субјеката лиценцираних за обављање енергетских делатности производње деривата нафте и трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом.

Трошкове настале поступањем са дериватом нафте и биогоривом за које је утврђено одступање параметара квалитета, као и трошкове анализе из члана 19. тачка 4) ове уредбе, сноси енергетски субјект.

Члан 21.

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ енергетски субјект - правно лице, ако не изврши уплату трошкова у складу са чланом 13. став 1. или чланом 14. ове уредбе.

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ енергетски субјект - правно лице, ако у промет стави, односно испоручи на тржиште деривате нафте и биогорива за које је утврђено одступање параметара квалитета, супротно члану 4. став 2. ове уредбе.

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ лице које спроводи мониторинг квалитета деривата нафте и биогорива, уколико мониторинг не спроводи у складу са чл. 10, 11. и 12, чланом 13. ст. 2, 4. и 6, чланом 15. ст. 1-3, 5. и 6. и чланом 16. ове уредбе.

Новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара казниће се одговорно лице у енергетском субјекту - правном лицу за привредни преступ из ст. 1. и 2. овог члана.

Новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара казниће се одговорно лице у енергетском субјекту - лицу које спроводи мониторинг за привредни преступ из става 3. овог члана.

За привредни преступ из ст. 1. и 2. овог члана, правном лицу може се изрећи заштитна мера забране да се бави одређеном привредном делатношћу у трајању од шест месеци до три године.

Члан 22.

Новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај енергетски субјект - правно лице, ако не достави податке у складу са чланом 14а ове уредбе.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се одговорно лице у енергетском субјекту - правном лицу за прекршај из става 1. овог члана.

(3) Новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај енергетски субјект - предузетник, ако не достави податке у складу са чланом 14а ове уредбе.

Новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај енергетски субјект - предузетник, ако не изврши уплату трошкова у складу са чланом 13. став 1. или чланом 14. ове уредбе.

Новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај енергетски субјект - предузетник који је ставио у промет дериват нафте и биогориво за који је утврђено одступање параметара квалитета, супротно члану 4. став 2. ове уредбе.

За прекршаје из овог члана енергетском субјекту - правном лицу и енергетском субјекту - предузетнику може се изрећи заштитна мера забране вршења одређених делатности у трајању од шест месеци до три године.

Члан 23.

Лице које до дана почетка примене ове уредбе има закључен уговор којим је уређено обезбеђење мониторинга квалитета деривата нафте на захтев, наставља да пружа ову услугу до истека рока важења уговора или до раскида уговора.

Члан 24.

Годишњи програм мониторинга за 2015. годину донеће се најкасније у року од 15 дана од дана почетка примене ове уредбе.

Члан 25.

Ова уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењује се од 1. децембра 2015. године, осим у делу који се односи на биогорива који се примењује **од 1. јануара 2021. године.**